

Στιγμιότυπο από παλαιότερη Σύνοδο Κορυφής των 26 κρατών-μελών του NATO στις Βρυξέλλες

Η ευρωατλαντική σχέση που θέλουμε

Του MASSIMO D'ALEMA

Σε λίγες ημέρες θα επισκεφθώ την Ουάσιγκτον μεταφέροντας ένα απλό και ξεκάθαρο μήνυμα: η νέα κυβέρνηση στη Ρώμη είναι ταγμένη στην οικοδόμηση μιας ισχυρότερης ευρωατλαντικής κοινότητας.

Η ιταλική Κεντροαριστερά αντιτάχθηκε στη στρατιωτική επέμβαση στο Ιράκ τον Μάρτιο του 2003. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι η νέα κυβέρνηση Πρόντι θα καταστήσει την Ιταλία λιγότερο χρήσιμο σύμμαχο για την Ουάσιγκτον. Ενδέχεται μάλιστα να συμβεί το αντίθετο.

Τα μαθήματα που λάβαμε μετά το 2003 είναι ξεκάθαρα: για την Ευρωπαϊκή Ένωση μια σταθερή ευρωατλαντική σχέση είναι απαραίτητος όρος για να παραμείνει ενωμένη· για τις Ηνωμένες Πολιτείες μια ενωμένη Ευρώπη είναι καλύτερος σύμμαχος απ' ό,τι μεμονωμένοι σύμμαχοι. Η νέα ιταλική κυβέρνηση – έχοντας περισσότερη εμπιστοσύνη από την προηγούμενη στην αξία της ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης – μπορεί να βοηθήσει να πραγματώσουμε αυτό που όλοι πραγματικά χρειαζόμαστε: μια ευρωατλαντική κοινότητα πλήρως ικανή να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις παγκόσμιες προκλήσεις που αναδύθηκαν μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι η στήριξη ή η εναντίωση στην επέμβαση στο Ιράκ το

2003 δεν αποτελεί βασικό κριτήριο κατάδειξης της υποστήριξης στην ατλαντική συμμαχία. Οι αληθινοί σύμμαχοι συζητούν ανοιχτά για όλα τα θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Και θα ήθελα να τοποθετηθώ ανοιχτά για τη θέση της νέας ιταλικής κυβέρνησης στο Ιράκ.

Η απόσυρση των ιταλικών στρατευμάτων από το Ιράκ αποτελεί μέρος της εντολής που μας έδωσε το εκλογικό σώμα. Η κυβέρνηση Πρόντι θα την ολοκληρώσει συγκροτημένα, σε συνεργασία με την ιρακινή κυβέρνηση και τους εταίρους της συμμαχίας. Θα εγγυηθούμε ότι η ρευστότητα που θα προκαλέσει η απόσυρση δεν θα επιδεινώσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ιρακινή κυβέρνηση, ούτε την ασφάλεια των πολυεθνικών δυνάμεων των εταίρων.

Πέρα από το Ιράκ, η Ιταλία θα παραμείνει ακλόνητη στην υποστήριξη της ειρήνης, της σταθερότητας και της ανοικοδόμησης μέσω πολυεθνικών προσπαθειών σε περιοχές που μαστίζονται από συγκρούσεις: στο Αφγανιστάν, στα Βαλκάνια, στην Αφρική. Η ευθύνη προστασίας που έχουμε πολλάκις παραμένει κούφιο σύνθημα.

Η ευρωατλαντική κοινότητα που έχω κατά νουν παραμένει εδραιωμένη στο NATO, αλλά πρέπει επίσης να βασίζεται σε μια ισχυρή και ενωμένη Ευρώπη. Θέλω να είμαι ξεκάθαρος για τη θέση μου σε αυτό το θέμα. Πρώτον, πρέπει να βρούμε τρόπο η ΕΕ να

παραμείνει ανοιχτή κατά την επίλυση της τωρινής θεσμικής κρίσης. Η Ιταλία είναι αφοσιωμένη στη μακροχρόνια προσπάθεια να ενταχθούν τα Βαλκάνια και η Τουρκία στην Ευρώπη.

Δεύτερον, μια ισχυρή ΕΕ πρέπει να διαμορφωθεί ως εταίρος των ΗΠΑ και όχι ως αντίβαρο. Μια ισχυρότερη Ευρώπη είναι ο σύμμαχος που χρειάζεται η Αμερική στον σημερινό κόσμο για να αντιμετωπίσει τις απειλές της τρομοκρατίας και της διάδοσης πυρηνικών όπλων.

Τρίτον, η προώθηση της ελευθερίας και της δημοκρατίας, ο αγώνας για την ανάπτυξη και κατά της φτώχειας στον κόσμο δεν είναι μόνον ηθική υποχρέωση που έχουμε ως δημοκρατίες· είναι επίσης η καλύτερη πολιτική ασφάλειας που θα μπορούσαμε να ακολουθήσουμε.

Τέλος, η ειρήνη στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν θα παραμείνει άπιαστο όνειρο αν δεν απλωσουμε το χέρι στις γειτονικές χώρες. Αυτός είναι ένας ακόμη λόγος να καιρητίσουμε την πρόσφατη αμερικανική στάση στο θέμα του Ιράν και η Ευρώπη προτρέπει την Τεχεράνη να απαντήσει θετικά.

Δεν υπάρχει έτοιμη συνταγή για το κουβάρι θεμάτων που παρακολουθούν την πρόοδο στην ευρύτερη Μέση Ανατολή, αλλά η Ευρώπη και οι ΗΠΑ μπορούν και πρέπει να επινοήσουν μια περιφερειακή στρατηγική που θα πείσει εξίσου και τις δύο πλευρές του Ατλαντικού και θα συνδυάσει τους πόρους τους για να επιτευχθούν τα κοινά οράματα.

Ο κ. Μάσιμο ντ' Αλέμα είναι υπουργός Εξωτερικών της Ιταλίας.

Είναι όλοι τους παιδιά μας

Του ΛΟΥΚΑ ΒΛΑΧΟΥ

Τα Συντονιστικά των καταλήψεων δεν έχουν κουρασθεί να δηλώνουν καθημερινά ότι η εξέταστική δεν πρόκειται να χαθεί. Το λένε στα αμφιθέατρα μπροστά στους καλόπιστους φοιτητές/τριες, στις εφημερίδες και τα κανάλια. Θα ήθελα να ρωτήσω την κοινή γνώμη που μας παρακολουθεί αν αυτό σημαίνει μια παράφορη παραβίαση της λειτουργίας του δημοσίου πανεπιστημίου το οποίο προσπαθούν να προστατεύσουν. Οι καθηγητές δεν μπορούν να

καλέσουν τις γενικές συνελεύσεις για να πάρουν μια τέτοια απόφαση αλλά τα «Συντονιστικά» των καταλήψεων την έχουν ήδη πάρει.

Θα φωνάξουν οι φοιτητές τους καθηγητές τους και μονομερώς θα τους επιβάλουν να κάνουν όσες εξεταστικές θέλουν εκείνοι... Τι όμορφα και δημοκρατικά που λειτουργούμε στα πανεπιστήμια (αποφάσισαν πριν από μας για μας). Το τραγικό δεν είναι αυτό. Το τραγικό είναι ότι σε πολλά τμήματα οι φοβισμένοι δημόσιοι υπάλληλοι, οι οποίοι θα αποκλούν τους εαυτούς τους καθηγητές και κοινωνικούς λειτουρ-

γούς, θα βρουν πολλά επιχειρήματα για να μην κακοκαρδίσουν τα παιδιά... μερικοί από μας τους χρωστάμε τόσο πολλά άλλωστε.

Την επόμενη φορά τα Συντονιστικά των καταλήψεων θα ζητήσουν να διδαχθεί το δικό τους πρόγραμμα σπουδών (το συζητάνε ήδη στις επιτροπές κατάληψης) και την επόμενη θα μας χαστουκίσουν δημόσια, αλλά σαν άνθρωποι με νηφαλιότητα και υποδειγματικό ήθος που είμαστε όλοι εμείς οι πανεπιστημιακοί θα γυρίσουμε και το άλλο μάγουλο... έχουν άλλωστε πάντα δικιο τα παιδιά. Είναι και αυτά παιδιά μας.

Ο κ. Λ. Βλάχος είναι αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Φυσικής του ΑΠΘ.

Είμαστε ήδη στον Οκτώβριο

Του Α. Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗ

Ετσι όπως η πολιτική μας τάξη ετοιμάζεται για τις καλοκαιρινές διακοπές της – προφασισζόμενη βέβαια «τα μπάνια του λαού» – καλό θα ήταν κάποιος να της εξηγήσει ότι βρισκόμαστε ήδη στον Οκτώβριο.

Τι θα πει πάλι αυτό; Θα πει ότι ωραία την διαχειρίστηκε και η Ντόρα Μπακογιάννη ως νεόκοπος υπουργός Εξωτερικών και η κυβέρνηση Καραμανλή/Ρουσόπουλου στο σύνολό της την δύσβατη αυτή περίοδο εξωτερικής πολιτικής. Η τραγωδία της πτώσης/κατάρριψης του ελληνικού F-16 (με νεκρό τον πιλότο του) μαζί με ένα τουρκικό (με διασωθέντα τον δικό του πιλότο: ήδη θα ζητηθεί και αποζημίωση...) απορροφήθηκε από την κοινή γνώμη, χωρίς να αφήσει ιδιαίτερα ίχνη: αυτή είναι η Ελλάδα, όπως θα έλεγε και ο Κώστας Σημίτης. Η κυρία Μπακογιάννη προχώρησε στην επαναθεμελίωση των καλών σχέσεων Αθηνών - Αγκυρας με τη συνάντηση μετά του ομολόγου της κ. Γκιουλ στην Πόλη (με συμφωνία για πρόσθετα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, hotline/κόκκινα τηλέφωνα, επέκταση του μορατόριουμ στο Αιγαίο, συν κρουαζιέρα στον Βόσπορο, πλήθος photo opportunities...). Η ΕΕ συμβίβασε με τη σοφία Ποντίου Πιλάτου την ανάγκη να προχωρήσει η πορεία των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Τουρκίας με την απαίτηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να σωθούν τα προσχήματα διεθνούς δικαίου και κοινοτικών συμφωνημένων. Η Αθήνα απέφυγε να μετασχει στην, πολιτικά επώδυνη, διαδικασία της απειλής βέτο από πλευράς Λευκωσίας· ύστερα θριαμβολόγησε για το αποτέλεσμα/«επιτυχία», δηλαδή για τις νοθεσίες προς την Αγκυρα· ύστερα μπάλωσε κάθε υποψία για διάσπαση απόψεων Ελλάδος - Κύπρου... Α, ναι, και η αντιπολίτευση σκόραρε εις βάρος της κυβέρνησης: ο Γιώργος Παπανδρέου εξήγησε γιατί η αδράνεια κάνει κακό και ζήτησε επέκταση των χωρικών υδάτων (με μίαν αληθινά ενδιαφέρουσα λογική, την οποία όμως...

δεν πήρε τον κόπο να επεξηγήσει)· ο Συνασπισμός κατηγορήσε την κυβέρνηση για ενδοτικότητα· το ΚΚΕ επεσήμανε υποχώρηση από κυριαρχικά δικαιώματα.

«Ωραία» θα πείτε «αλλά πού βρίσκεται σε όλα αυτά ο Οκτώβριος».

Δείτε – πρώτα πρώτα η τουρκική κοινή γνώμη, η οποία τασσόταν κατά 74% υπέρ της ένταξης στην ΕΕ, ήδη σπρίζει την ευρωπαϊκή πολιτική Ερντογάν/Γκιουλ κατά 57% μόνο. Ύστερα, η καλά υπολογισμένη οδύτητα Ερντογάν που φραστικά σε κάθε ευκαιρία υποτιμούσε την Κυπριακή Δημοκρατία μαζί με την διπλή επισήμανση Γκιουλ ότι (α) μέχρι τώρα η Τουρκία πολλαπλασίαζε τα μέτωπα, νομιζοντας πως έτσι κερδίζει, αλλά (λογική συνέπεια) αλλάζει πλέον τακτική, και (β) πρέπει να υπάρξει κινητικότητα στο Κυπριακό (φυσικά, με τουρκική ματιά) ώστε να πάψει να λειτουργεί ως τροχοπέδη, ένα πράγμα σημαίνουν: ότι η Αγκυρα θα επιδιώξει να διαμορφώσει ενεργητικά το παιχνίδι. Την ίδια στιγμή, και ο υπεύθυνος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διεύρυνση Ολι Ρεν και ο γάλλος υπουργός Εξωτερικών Ντουστ-Μπλαζί κουνούσαν πικραμένα το κεφάλι τους για το πώς η Αγκυρα θα πρέπει να συμμορφωθεί σε σειρά υποχρεώσεων τις οποίες δεν δειχνει να έχει κατανοήσει επαρκώς...

Ε, λοιπόν, εδώ είναι ο Οκτώβριος! Τότε η τακτική του Ποντίου Πιλάτου, του ευρωβόλεματος, της αναβολής έναντι της Αγκυρας τελειώνει. Και η δική μας – της Ελληνικής Δημοκρατίας, όχι της κυβέρνησης ή του ΓΑΠ – βολική επανάπαυση ότι τα ελληνοτουρκικά «θα παίζονται μέσω Βρυξελλών» και ότι «για το Κυπριακό όλο και κάποιος θα φροντίσει» επίσης τελειώνει.

Αν δεν αποφασίσουμε τι θέλουμε, πού θα τραβήξουμε κόκκινες γραμμές, πού και πώς θα αναλάβουμε διακινδύνευση και ευθύνη, τότε θα έχουμε γίνει, αντί για υποκείμενα, αντικείμενα της φάσης αυτής της Ιστορίας. Το θέλουμε;